

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. In defere[n]dis honoribus ordinem esse seruandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

senis. Viduas honora, &c. Historiæ pænè nullæ sunt, quæ non narrent, honores dignis decretos, aut collatos esse; aut accusent eos, à quibus illi bene meritis negati ablatiue fuerunt. Ratio autem atque natura dicitur, ut verè, hoc est, id quod res est, iudicemus, bonamq; de bonis opinionem concipiamus; eiq; coram alijs testimonium impertiamur, quod est eos laudare, atq; honorare. Quod sanè facere, non tantùm veritatis amore, sed etiã virtutis jure obligamur; vsque ad eò, ut qui tacet, vbi alter laudandus est, iniustus esse, alteriq; iniuriam facere censeatur. Qua in re multi grauitèr delinquant, & silendo detrahunt de laude aliorum. Perinde enim est, siue laudanda celes, siue celanda diuulges; & par malitia, siue vitia alterius prodantur, siue virtutes supprimantur, quando nulla, quæ excuset, causã subest, siue in silentio, siue in manifestatione. Si exempla querimus, ipse Deus illos honorat, & diligit, qui illicita fugiunt; aitque: Quicumque glorificauerit me, glorificabo eum. Et de bene certantibus ait insignis ille heros:

Nullus in hoc numero mihi non donatus abibit.

Illud solùm hîc monendum est, ne ordinem honoris prætereamus, præsertim in rebus, quæ sunt alicuius momenti. Ut enim, etsi omnes in necessitate, qui volunt facere, quod facit Ecclesia, baptizare possint, haud tamen decet laicum id officium facere, si adest clericus; nec subdiaconum, si adest diaconus; neque diaconum, si adest sacerdos; ita in alijs quoque officijs ac dignitatibus demandandis, aut honoribus distribuendis, semper attendendum est, ne indignior digniori præferatur. Væ illis, qui in gradibus, ac muneribus dandis iniustè iudicant, quia iustè damnabuntur. Si quidem pondus & pondus, mensura & mensura: vtramq; est abominabile apud Deum. Duplex enim pondus quàm plurimi habent; vnum, quod eos inclinât ac trahit, quò fauor & affectus inclinât ac trahit, vnde ijs dignior est, qui charior est;

Tutatur fauor Euryalum, lachrymaq; decora:

alterum, quò appenso, parum momenti obtinent, qui vel adulatione, vel munerum largitione, vel affinitate, alijsq; artibus parum gratiæ acquisuerunt. Qui iustus est, erga omnes eadem mensura vitur, remque suis momentis expendit, neque alia mensura vitur domi, alia foris; alia erga Titum, alia erga Sempronium,

S. Augustin. Dominie 1. in 40. serm. 1. 1. Reg. 2. 30. Virgil. 5. Æneid.

II.

Prou. 20. 10.

Virgil. lib. 5.

Vn

Rex

Rex Iuppiter omnibus idem. Agebatur aliquando de successore in magnæ tiaræ Principem eligendo. Ibi duo fratres erant, quibus inter ceteros ius eligendi competebat. Cùm itaque diu non conuenirent suffragia, & alij quendam de senioribus, sed haud castæ famæ; alij iuniorem, doctiorem, sobrium, castum, pudicum velent euehere, vota in ambiguo nutauerunt. Postquam igitur intellexi, illos quoque ipsos fratres magno sanguine & stemmate oriundos, calculo dissensisse; qui si conspirassent, facillè potuissent controuersæ finem imponere: interrogauit eorum alterum mihi familiariorum, utri ipse suffragium dedisset? Seniori, inquit, Institi quærendo, An nihil de publica illius fama audisset? Audisse se respondit. Quæsiui tertio, Num eum putasset esse digniorem? Nequaquam, dicebat, sed alia mihi causâ fuit huius eligendi, Nam sciebam à fratre meo suffragando faueri iuniori, idcirco mihi pro seniore eligendo fuit laborandum. Quàm diu enim vota in æquilibrio fluctuarunt, incertum erat, quisnam tandem futurus esset Princeps. Ita igitur apud me statuebam: si uterque nostrum accesserit voto ad iuniorem, eligatur autem senior, uterque semper pessimo erit apud Principem loco. Iam verò hoc pacto, siue senior iuniori, siue iunior præferatur seniori, semper vnus fratrum bonam habebit gratiam, poteritque alterum excusare, ac Principi conciliare. Hic nunc stilus est, hæc Mundi consuetudo, ita dexterè nauem agere, ut in vtramque possit ripam applicari. Hæc ille ipse, qui fecit, cùm mihi retulisset, fleti, obstupui, & aliquando tacitus mecum quibus verbis rei indignitas explicanda esset, cogitavi. Vbi animum satis collegi, Quæso, Domine, dixi, si tãne hæc esse, credere debeo, ad simplicitatem meam ludificandam, an reuera hoc ingenio vsi estis ambo fratres? Nihil fingo, inquit, rem, ut gesta est, narraui ipsissimam. Ita nunc viuitur; hæc Politia est nostra, sine qua, qui vult in aulis, & inter homines Politicos degere, numquam æstimabitur, numquam in numero, aut loco erit. Tum ego: At quid Deus dicet? Deus, inquit, bonus est, facillè se nouit moribus hominum accommodare. Itãne ergo, inquam, Deus se se nobis, non nos Deo debemus accommodare? ita quisquis ius habet suffragij, in eligendo Principe, non Rempub. sed semetipsum, suaque, non communi.

communitatis commoda debet spectare? Ita Ecclesiæ Dei prospicitur, ut ei non qui omnibus, sed qui vni proficit, præficiatur? ita nulla bonæ famæ, nulla morum, nulla eruditionis ratio habetur? vbi iustitia? vbi publici boni amor? vbi veritas? Qui enim aliquem elegit, ipso suo suffragio dicit, illum eligo, quem iudico digniorem. Si ergo illum eligit, quem scit esse indigniorem, mentitur. Quia & totam communitatem exponit periculo pereundi. Idem enim facit, atque ille, qui nauem vectoribus plenam committit nauicero imperito; aut qui exercitum credit duci vacordi; vno verbo, qui ouium gregi lupum constituit custodem. Denique cum ab vno sæpe pastore tali multa millia pendeant animarum, quanti exitij causa est, qui causa est, ut malus pastor eligatur? Et ad hoc nihil dicit Deus? tacebit Christus, si videat Ecclesiæ suæ non dari sponsum, sed mœchum? Hæc vbi pluribus explicauimus, subiicit ille: Mi Pater, non venit nobis in mentem ista considerare: omnis nostra cogitatio est, *Quid in rem sit nostram. Ah, nolite considerare, in-* quiebam ego, *in Principibus, in filiis hominum, in quibus non est salus.* Non rarò contigisse memini, ut, diuina Nemese ita agente, isti tales suis ipsis promotoribus fiant infensissimi. Rectè igitur & sapiunt, & faciunt, qui in honoribus dispensandis iustitiæ normam seruant.

Ante omnia tamen tenendus est ordo is, qui inter Deum & homines intercedit. Ad quem attendens Petrus & Apostoli dixerunt: *Obedire oportet Deo magis, quàm hominibus.* Ergo etiam hominibus, quando Deo non aduersantur: nam illi à Deo autoritatè acceperunt. Vnde, teste D. Bernardo, *sive Deus, sive homo Vicarius Dei mandatum quodcumque, tradiderit, pari profectò obsequendum est cura, pari reuerentia deferendum, vbi tamen contraria non precipit homo.* Quod ostendit D. Basilius aliisque ex humanis negotijs, in quibus obedientia inferiori magistratui negatur, quando contraria est superiori. Hinc serui dominos suos debent honorare, atque audire, sed tam diu, quàm diu nihil contra diuinum honorem præcipiunt. Ita & coniuges, & amici, vsque aras debent esse amici. Ita Balaam, non quod regi placuisset, sed quod Deus iubebat, locutus est, benedixitque ijs, quibus Deus voluit benedici. Nec Machabæi tyranno, sed Deo obedierunt. Quin vbi de Dei honore

Psal. 145. 3.

III.
Act. 5. 29.

S. Bern. de
præcept. &
dispens.

S. Basl. Reg.
7. ex breuior.
& 114.

Num. 22. 18.
32. & cap. 23.
8. 12. 26.
1. Machab. 3.

V u 2

agebatur, 19.